

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/173/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519206152
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7519206152.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a Mgr. Miloša Greguša v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: R. A. nar. X.X.XXXX a P. A. nar. XX.X.XXXX zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice detí rodičov: matky E. M. A. nar. X.X.XXXX bývajúcej v S. č. XXX zastúpenej Mgr. Stanislavou Liptákovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Rozvojovej ulici č. 2 a otca E. A. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v P. na F. ulici č. X zastúpeného JUDr. Jánom Martincom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Werferovej ulici č. 1 v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté deti o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19P/357/2019-200 zo dňa 15.2.2021 takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zvyšuje výživné naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 18P/44/2014-52 zo dňa 30.10.2014 vo výroku o určení výživného pre maloletú R. zo sumy 100 Eur na 200 Eur mesačne od 25.9.2019 do budúcnosti, ktoré je otec povinný prispievať matke maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Dĺžné výživné od otca pre maloletú R. za obdobie od 25.9.2019 do 28.2.2021 v sume 1.719,98 Eur povoľuje otcovi splácať matke v mesačných splátkach 100 Eur splatných spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich.

III. M e n í rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zvyšuje výživné naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 18P/44/2014-52 zo dňa 30.10.2014 vo výroku o určení výživného pre maloletú P. zo sumy 80 Eur na 150 Eur mesačne od 25.9.2019 do budúcnosti, ktoré je otec povinný prispievať matke maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

IV. Dĺžné výživné od otca pre maloletú P. za obdobie od 25.9.2019 do 28.2.2021 v sume 1.203,98 Eur povoľuje otcovi splácať matke v mesačných splátkach 100 Eur splatných spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Košice I č.k. 18P/44/2014 - 52 zo dňa 30.10.2014 v časti rozsudku upravujúcej vyživovaciu povinnosť otca k maloletým deťom R. a P. takto:

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej R. sumou 150 Eur mesačne a na výživu maloletej P. sumou 130 Eur mesačne, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc 25.9.2019.

Dlžné výživné na maloletú R. za obdobie od 25.9.2019 do 28.2.2021, spolu v sume 860 Eur, je otec povinný zaplatiť k rukám matky v štyroch mesačných splátkach, vo výške splátky 215 Eur mesačne, spolu s bežným výživným, až do vyrovnania dlhu, pod následkom straty výhody splátok, počnúc doručením rozsudku.

Dlžné výživné na maloletú P. za obdobie od 25.9.2019 do 28.2.2021, spolu v sume 860 Eur, je otec povinný zaplatiť k rukám matky v štyroch mesačných splátkach, vo výške splátky 215 Eur mesačne, spolu s bežným výživným, až do vyrovnania dlhu, pod následkom straty výhody splátok, počnúc doručením rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh matky na zvýšenie výživného z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Zmenu rozsudku a zvýšenie výživného odôvodnil tým, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu mal. R. sumou 150 Eur mesačne a na výživu mal. P. sumou 130 Eur mesačne, ktorá zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí, s poukazom na ich vek, zdravotný stav a ďalšie odôvodnené potreby, ako aj možnostiach a schopnostiach otca. Vychádzal z toho, že otec maloletých detí deklaroval svoj oficiálny príjem vo výške priemerne 1.326 Eur (podľa vyjadrenia zamestnávateľa otca, vrátane cestovných náhrad). Z výpisov z účtu otca však zistil, že otec má od zamestnávateľa v niektorých mesiacoch príjem vyšší, ako ten, ktorý zamestnávateľ vo svojich oficiálnych vyjadreniach deklaroval. Konštatoval, že vyživovacia povinnosť každého rodiča je zákonnou povinnosťou rodiča, avšak žiaden zákon nestanovuje rodičovú povinnosť pracovať. Rodič, ktorý má vyživovaciu povinnosť k nezaopatreným deťom si je však povinný zaradiť svoje majetkové a príjmové pomery tak, aby neohrozovali vyživovanie nezaopatrených detí. Poukázal na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý zakotvuje možnosť určenia potenciality príjmu povinného rodiča, ktorý má prednosť pred princípom fakticity v prípade, ak sa tvrdený príjem povinného rodiča javí ako nepravdivý. Ďalej poukázal na to, aké vysoké sumy mesačne otec dával na stávkovanie do spoločnosti F.. Vzhľadom k tomu, že je vysoko nepravdepodobné, že príjem otca je nie priemerne ale minimálne 1.326 Eur mesačne, s poukazom na výdaje, ktoré mesačne vynakladá (aj na stávkovanie), súd prvej inštancie mu určil vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom R. a P. s poukazom na princíp potenciality príjmu, pretože bol názoru, že otec má zjavne príjem vyšší, ako ten, ktorý oficiálne deklaroval. Súd pri určení výživného pre mal. R. a P. prihliadol aj na to, že otec má ešte vyživovaciu povinnosť k mal. synovi E.. O zvýšení vyživovacej povinnosti otca rozhodol od podania návrhu matky. Keďže matka maloletých detí žiadala určiť výživné v sume vyššej ako 150 Eur mesačne a 130 Eur mesačne (žiadala výživné v sume 250 Eur a 200 Eur mesačne), v prevyšujúcej časti návrh na zvýšenie výživného zamietol. Nakoľko reálne otec prispieval na výživu mal. R. a mal. P. od podania návrhu sumami 100 Eur a 80 Eur mesačne, súd prvej inštancie určil mesačné dlžné výživné za obdobie od 25.9.2019 do 28.2.2021 (t. j. za 17 mesiacov a 6 dní) v sume 50 Eur mesačne na každé dieťa, pričom celý dlh určil v sume 860 Eur na každé dieťa. Dlžné výživné zaviazal otca zaplatiť v štyroch splátkach po 215 Eur mesačne. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

3. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka proti výroku, ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti jej návrh na zvýšenie výživného zamietol. Má za to, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Určená nová výška vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom oproti predchádzajúcej úprave, ku ktorej došlo pred viac ako šiestimi rokmi, zvýšená u každej maloletej len o 50 Eur mesačne, nezodpovedá ich odôvodneným potrebám, ani zárobkovým pomerom otca. Namietala, že pri hodnotení vykonaných dôkazov neprejavil objektívny postup a nehodnotil vykonané dokazovanie starostlivo tak, aby prihliadol na všetko, čo počas konania vyšlo najavo. Poukázala najmä na skutočnosť, že otec v priebehu celého konania mal snahu svoje skutočné príjmy zahmlievať a ich výšku tajiť. Počas celého konania ani raz neprejavil ochotu prispievať na výživu a výchovu maloletých detí vyšším výživným a až do skončenia konania žiadal súd, aby jej návrh zamietol. Zdôraznila, že v čase poslednej úpravy pomerov bol jeho čistý priemerný mesačný príjem v sume 950 Eur, v súčasnosti sa pohybuje minimálne v priemernej sume 1.326 Eur. Z výpisov z účtov, na ktorých je otcovi poukazovaný jeho príjem pritom vyplýva, že niektoré mesiace jeho príjem dosahuje aj dvojnásobnú výšku. Uviedla, že oproti predchádzajúcej úprave sa výrazne zvýšili aj životné náklady maloletých dcér. Namietala, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nedostatočne vyhodnotil správanie sa otca v priebehu konania, jeho snahy o zakrytie skutočnej výšky jeho príjmu a vo významnej miere

bagatelizovanie tak významnej skutočnosti, ako je pravidelné stávkovanie vo výške niekoľkonásobne prevyšujúcej sumu výživného. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle jej návrhu.

4. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj otec z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že jeho súčasné príjmy nie sú každý mesiac v rovnakej výške, priemerne zarába v čistom 1.326 Eur. Nakoľko pracuje ako turnusový pomocný zamestnanec na stavbách v zahraničí (prevažne v Nemecku a vo Švajčiarsku), tak súčasťou jeho príjmu v dobe výkonu práce v zahraničí sú aj diéty na kompenzovanie zvýšených životných nákladov, ktoré sú cca 100 Eur týždenne. Pri dlhodobej manuálnej práci v krajinách s vysokými životnými nákladmi nie je pre neho možné ušetriť na diétach. Namietal, že v januári 2021 nemohol pracovať z dôvodu výskytu vírusu Covid-19 na pracovisku vo Švajčiarsku. Bol doma a bez príjmu. Uviedol, že celkovo síce došlo ku zvýšeniu jeho priemerného čistého príjmu, avšak v dôsledku vyšších nákladov počas výkonu práce v zahraničí a hlavne v dôsledku vzniku ďalšej vyživovacej povinnosti sa nijako nezmenili jeho možnosti prispievať na výživu mal. R. a mal. P.. Zdôraznil, že výrazne obmedzil stávkovanie a je rozhodnutý s tým úplne prestať. Poukázal na to, že jeho príspevok na výživu maloletých detí nemá pokryť všetky ich náklady. Aj deti sa majú podieľať na životnej úrovni rodičov, no podľa neho jeho životná úroveň neodôvodňuje zvýšenie výživného na mal. R. a P.. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že návrh matky zamietne.

5. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že tak, ako sa mu zvýšil príjem oproti predchádzajúcej úprave, tak mu aj pribudla tretia vyživovacia povinnosť. V čase predchádzajúceho určenia vyživovacej povinnosti na mal. R. a P. pracoval na Slovensku bez zahraničných diét a jeho príjmy boli stabilné každý mesiac. V súčasnosti pracuje v zahraničí, v tej súvislosti mu zamestnávateľ vypláca diéty, no tieto diéty nie sú disponibilným príjmom a takmer celé sú použité na stravu a pobyt v súvislosti s prácou v zahraničí. Nemá k dispozícii zariadenú kuchyňu a preto si plnohodnotnú stravu musí kupovať. Opätovne poukázal na to, že jeho príjem nie je stabilný, napríklad v mesiaci január 2021 nemohol pracovať. Odvolací návrh matky považuje za neprimeraný a neodôvodnený, nezodpovedá jeho príjmom, odôvodneným výdavkom, tretej vyživovacej povinnosti ani jeho majetkovým pomerom.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že z jeho odvolania je zrejmá jeho nespokojnosť s rozhodnutím súdu ako takým. Tá však nesvedčí ani jednému z možných odvolacích dôvodov a nemôže byť dôvodom na podanie odvolania. Podľa jej názoru súd prvej inštancie postupoval správne keď uzavrel, že od poslednej súdnej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov u oboch maloletých detí a jej návrh na zvýšenie výživného považoval za dôvodný. Má za to, že otec v podanom odvolaní neuviedol žiadne nové podstatné skutočnosti, ktoré by mohli mať dopad na iný záver súdu. V odvolaní otec v podstate len zopakoval svoje argumenty a tvrdenia, ktoré súdu prvej inštancie uviedol v rámci konania. K jeho tvrdeniu, že výrazne obmedzil stávkovanie a je rozhodnutý s tým prestať, nepredložil žiadne dôkazy a ak sa tak skutočne stalo, tak mu vznikla dostatočná finančná rezerva na prispievanie na výživu maloletých detí vo väčšom rozsahu. Rovnako nepredložil žiaden dôkaz, že v januári 2021 nevykonával prácu a bol doma bez príjmu. Zdôraznila, že v tomto období nerealizoval styk s maloletými deťmi, preto jeho tvrdenie o tom, že bol doma, nepovažuje za pravdivé, inak by trávil voľný čas s deťmi, čo sa však nestalo. Ak by to aj bola pravda, jednalo sa len o jednorazové a nie dlhšie trvajúce prerušenie výkonu práce. Poukázala aj na to, že priemerný mesačný príjem otca, z ktorého vychádzal súd prvej inštancie, nezahŕňa ani príspevok zamestnávateľa na náklady na stravovanie v sume 100 Eur týždenne, ktoré sú mu vyplácané v hotovosti pri výkone práce. Zdôraznila, že z jeho vyjadrenia v rámci jeho výsluchu je zrejmé, že žiadne ďalšie výdavky spojené s pracovným pobytom v zahraničí nemá, zamestnávateľom má zabezpečené ubytovanie v zahraničí aj cestu na miesto výkonu práce a späť. Podľa jej názoru skutkové okolnosti uvádzané v podanom odvolaní nemajú a nemôžu mať žiaden dopad na rozhodovanie odvolacieho súdu o podanom odvolaní otca.

7. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky zopakoval svoje tvrdenia z odvolania. Zdôraznil, že jeho súčasný príjem je nepravidelný. V januári 2021 zarobil v čistom 282,23 Eur. To, že sa v januári 2021 nestretol s maloletými dcérami odôvodnil tým, že po návrate zo zahraničia musel absolvovať karanténu, po jej skončení musel zostať byť pripravený na nástup do práce. Dôkaz o obmedzení stávkovania ponúknuť nevie, no stále trvá na tom, že sa tohto neudu musí zbaviť. Ak by aj nespochybňoval výdavky matky na maloleté R. a P., tie by boli vo výške cca 177 Eur, resp. 120 Eur mesačne. Zvýšením výživného

by sa tak podieľal na všetkých matkou uvedených výdavkoch na maloleté deti. Zdôraznil, že o mal. R. sa v súčasnosti osobne matka nestará, R. teraz žije u starých rodičov. Podľa jeho vedomostí v súčasnej dobe mal. R. nechce matku ani vidieť.

8. Iné vyjadrenia do spisu doložené neboli.

9. Konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP).

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákona neustanovuje inak.

11. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozbavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

20. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

21. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

22. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

23. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, prihliadol na všetko čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci, použil správne ustanovenia Zákona o rodine, ale nesprávne (čiastočne správne) ich aplikoval na zistený skutočný stav.

24. Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom pre maloleté deti. Odvolací súd je toho presvedčený, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne preukázané všetky okolnosti podstatné pre rozhodnutie o zvýšení výživného, avšak oprávnené potreby maloletých R. a P., schopnosti, možnosti a predovšetkým zárobkové pomery otca odôvodňujú zvýšenie výživného vo vyššej miere, ako výživné zvýšil súd prvej inštancie. Preto odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a od podania návrhu, t.j. od 25.9.2019 zvýšil výživné mal. R. zo sumy 100 Eur na sumu 200 Eur mesačne a na mal. P. zo sumy 80 Eur na sumu 150 Eur mesačne, pričom zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov a teda za porušenie tohto zákonného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Odvolací súd tiež poznamenáva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

25. K odvolacej námietke, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci, je potrebné poznamenať, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde aj s poukazom na článok 10 ods. 1 a 2 základných princípov CMP, z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka v sebe obsahuje i právomoc súdu posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I.ÚS 52/2003).

26. Čo sa týka námietky, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec odvolací súd podotýka, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V tomto prípade súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, použil správne ustanovenia ZR, avšak len čiastočne správne ich aplikoval na zistený skutočný stav.

27. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dôsledne porovnal pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného so súčasnými pomermi a stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že preukázateľné výdavky na strane mal. R. a mal. P. sa oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu zvýšili. K zmene pomerov došlo z dôvodu samotného veku maloletých detí, pričom výživné bolo naposledy upravené v októbri 2014, keď mala mal. R. 10 rokov a učila sa na prvom stupni základnej školy, mal. P. mala 5 rokov a navštevovala materskú školu. V súčasnosti mal. R. navštevuje strednú školu a mal. P. druhý stupeň základnej školy. Obe deti do školy dochádzajú do Košíc z Ruskova, čím sa im zvýšili náklady na cestovné. Odôvodnené potreby sa im zvýšili aj na zabezpečenie školských potrieb, učebníc, stravy, obe nosia okuliare. Mal. R. je už blízka veku dospelosti s čím súvisia zvýšené náklady na hygienu a kozmetiku. Matkou prezentované výdavky v súvislosti so zabezpečením výživy maloletých nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom stupni školského vzdelávania, preto o ich výške nemal pochybnosti ani odvolací súd. Maloleté deti bývajú s matkou, ktorá sa o ne osobne stará. Zmenili sa aj pomery u matky, ktorá sa opätovne vydala a v roku 2016 sa jej narodila dcéra F.. Do 30.11.2020 pracovala ako predavačka s priemerným čistým príjmom 650 Eur mesačne. Od 16.2.2021 mala nastúpiť do nového zamestnania s príjmom 739 Eur v hrubom. V čase predchádzajúceho rozhodovania zarábala priemerne 545,21 Eur mesačne v čistom. So súčasným manželom a deťmi bývajú vo vlastnom rodinnom dome v Rusku. Podstatným spôsobom sa zmenili pomery u otca, ktorý sa taktiež oženil a v roku 2015 sa mu narodil syn E.. V čase predchádzajúcej úpravy bol jeho priemerný čistý mesačný príjem

951,35 Eur. V súčasnej dobe od 17.8.2019 pracuje v spoločnosti G. SK, s.r.o. ako pomocný robotník na stavbách v Nemecku a Švajčiarsku. Z opisov mzdových listov za obdobie od 9/2019 do 12/2020 ako aj z jeho vyjadrenia vyplýva, že jeho priemerný čistý mesačný príjem bol 1.326 Eur. Z výpisu účtu, na ktorý posielal zamestnávateľ otcovi výplatu však vyplýva, že jeho príjem bol za obdobie od 11/2019 do 6/2020 od 1.319 Eur do 2.803,33 Eur. Okrem toho podľa jeho vyjadrenia mal vyplácané diéty v sume 100 Eur týždenne. Z výpisu účtu vyplynula aj ďalšia podstatná skutočnosť, že otec bol schopný v mesiaci 8/20219 v stávkovej kancelárii F. vsadiť 1.183 Eur, v mesiaci 9/2019 sumu 710 Eur, v mesiaci 10/2019 sumu 332 Eur, v mesiaci 11/2019 sumu 483 Eur, v mesiaci 12/2019 sumu 186 Eur, v mesiaci 1/2020 sumu 269 Eur, v mesiaci 2/2020 sumu 285 Eur, v mesiaci 3/2020 sumu 397 Eur, v mesiaci 4/202066 Eur, v mesiaci 6/2020 sumu 250 Eur, v mesiaci 7/2020 sumu 780 Eur, v mesiaci 8/2020 sumu 224 Eur, v mesiaci 9/2020 sumu 289 Eur. Odvolací súd konštatuje, že všetky tieto skutočnosti rovnako ako súd prvej inštancie bral v súlade s § 75 a § 78 Zákona o rodine na zreteľ pri rozhodovaní o zvýšení vyživovacej povinnosti otca voči mal. deťom.

28. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Povinnosť vyživovať svoje dieťa má každý z rodičov. Vyživovacia povinnosť môže mať niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa a domácnosť, ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti môže byť poskytovanie vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania. Ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti je plnenie výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne je zistiteľná rôznymi dôkazmi. Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosti každého rodiča je potrebné považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Do príjmu rodiča v pracovnom pomere sa zohľadnia aj benefity z pracovného pomeru ako sú napr. diéty tak, že ich súd započíta ako faktory určujúce životnú úroveň rodiča. Miera životnej úrovne je objektívne zistiteľná rôznymi dôkazmi. Môže ju preukazovať napr. výška mesačných výdavkov rodiča, a to v súhrne, ale aj jednotlivé položky. Vzhľadom na spôsob života otca sa odvolací súd stotožnil s uplatnením princípu potenciality jeho príjmov. Ako je to uvedené v ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby.

29. Odvolací súd po dôslednom posúdení zisteného skutočného stavu veci a vyhodnotení vykonaného dokazovania so zreteľom na preukázané zárobkové možnosti otca, jeho výdavky a odôvodnené potreby maloletých detí dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu mal. R. sumou 200 Eur mesačne (6,66 Eur denne) a na výživu mal. P. sumou 150 Eur mesačne (5 Eur denne) od podania návrhu, t.j. od 25.9.2019 do budúca. Pokiaľ otec namietal, že určené výživné presahuje zdokladované odôvodnené potreby maloletých, odvolací súd uvádza, že pri určení konkrétnej výšky výživného treba vychádzať z toho, aká finančná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvoj jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečiť dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odvolací súd je toho presvedčená, že otec bol schopný v rozhodnom období uspokojovať svoje vlastné potreby v rozsahu minimálne bežného životného štandardu, vedel uspokojovať svoju stávkarskú vášeň, preto možno od nej spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojim dcéram formou výživného. Priznanie nižšieho výživného by bolo neprimeraným prenesením vyživovacej povinnosti na matku, ktorá zabezpečuje výživu maloletých detí jej osobnou starostlivosťou. Odvolací súd tiež poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, v zmysle ktorého je rodič povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Odvolací súd dodáva, že v

tomto konaní sa rozhoduje o zvýšení výživovacej povinnosti otca voči maloletým dcéram. Je potrebné si uvedomiť, že konania vo veciach maloletých možno začať aj bez návrhu a súd nie je návrhom viazaný, preto nie je potrebné ani prípadné návrhy účastníkov v prevyšujúcej časti zamietat'.

30. Vzhľadom na to, že odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že otcovi zvýšil príspevok na výživu mal. R. zo sumy 100 Eur na sumu 200 Eur mesačne a na výživu mal. P. zo sumy 80 Eur na sumu 150 Eur mesačne od 25.9.2019, bolo potrebné zaoberať sa aj vznikom eventuálneho dlhu na výživnom. Nakoľko reálne otec od podania návrhu prispieval na výživu mal. R. sumou 100 Eur mesačne a na mal. P. sumou 80 Eur mesačne, odvolací súd vypočítal dlžné výživné na maloleté deti za obdobie od 25.9.2019 do 28.2.2021, t.j. do konca mesiaca, kedy rozhodoval súd prvej inštancie (čiže za 17 mesiacov a 6 dní). Dlžné výživné na mal. R. je za uvedené obdobie v sume 1.719,98 Eur (17 mesiacov x 100 Eur) + (100 Eur : 30 dní = 3,33 Eur x 6 dní). Dlžné výživné na mal. P. je za uvedené obdobie v sume 1.203,98 Eur (17 mesiacov x 70 Eur) + (70 Eur : 30 dní = 2,33 Eur x 6 dní). Dlžné výživné povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 100 Eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok, ak by nezaplatil čo i len jednu mesačnú splátku. Takto upravená splatnosť dlžného výživného spĺňa účel výživného, pretože výživné má slúžiť na úhradu potrieb dieťaťa práve vtedy, keď ich najviac potrebuje. Otec sa na možnosť zvýšenia výživného na 200 Eur mesačne, resp. 150 Eur mesačne mohol a mal pripraviť už v priebehu konania, kedy matka žiadala, aby ho súd zaviazal prispievať na výživu maloletých dcér obdobnými sumami, odkladaním časti hotovosti nad reálne čiastky, ktorými prispieval na ich výživu, ktorou nepochybne podľa pohybov na jeho účtoch disponoval.

31. Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

32. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).